

Projekat Živeti zajedno

Opšti podaci o nastavnoj jedinici	
Predmet	Geografija
Naziv nastavne jedinice	Mesto poljoprivrede u prostornoj organizaciji privrede i značaj agroindustrije
Razred	II
Autor nastavne jedinice	Drašković Mirjana
Škola	Tehnička škola Užice
Tip časa	Utvrđivanje
Nastavne metode	Dijaloška
Oblici rada	Frontalni
Ciljevi (ukratko navesti ciljeve koji se žele postići navedenim aktivnostima)	<ul style="list-style-type: none"> - Da se učenici senzibiliju za prava na zdravu životnu sredinu i na zdrav život; - Da učenici uoče da se odnos prema životnoj sredini različito tretira od kulture do kulture; - Da se učenici podstaknu na razmišljanje o pravima životinja.
Ishodi (taksativno navesti kakve ishode očekujemo posle navedenih aktivnosti, tj. šta će učenici osvojiti/razumeti/osvestiti/uraditi posle aktivnosti)	<ul style="list-style-type: none"> - Informisanje učenika o zdravom i kvalitetnom životu - Podizanje nivoa informisanja učenika o standardima EU u oblasti poljoprivrede - Svest da različite zemlje i narodi imaju različite pristupe prema životnoj sredini.
Tok časa (navesti scenario nastavne jedinice, tj. uvodne, centralne i završne aktivnosti. Odrediti i orijentacioni vremenski okvir za aktivnosti – navesti trajanje aktivnosti u minutima)	<p>Prvi korak (10 minuta): Kroz kratka podpitanja učenicima utvrditi nivo stečenih znanja prethodne lekcije:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kako se deli i u čemu je značaj poljoprivrede? 2. Šta je agrobiznis? 3. Zašto se povezuju agrobiznis i agroindustrija? 4. Navedite oblike organizacije agrobiznisa? 5. U čemu se pokazuje ružna slika agrobiznisa? 6. Koje su odlike ekološke poljoprivrede? <p>Drugi korak (5 minuta): Sledi kratka priča koju čita profesor koja govori o ponašanju velikih kompanija koje se bave proizvodnjom hrane (o industrijskim farmama i ružnoj slici agrobiznisa).</p> <p>Priča-Prilog 1:</p> <p>Sredinom 20. veka pohlepne korporacije počele su da menjaju održivu zemljoradnju po velikoj ceni za ljude i životinje. Rođene su industrijske farme, životinje su pakovane u najmanji mogući prostor. Većina nikad ne vidi sunce, ne dotakne zemlju, niti udahne svež vazduh. Mnoge životinje ne mogu ni da se okrenu u svojim kavezima. Ovakvi uslovi izazivaju borbe i bolesti među životinjama. Da bi ovo sredile korporacije su počele sa sistematskim sakaćenjem. Pilićima seku kljunove. Životinje dobijaju stalne doze antibiotika samo da bi ostale u životu. Ta prevelika upotreba antibiotika proizvela je super otrovne bakterije. Svakim danom smo sve bliži nezaustavljivoj epidemiji. One izmeta zagađuju vazduh i vodne tokove. Naselja u blizini industrijskih farmi podložna su raznim bolestima. Pored toga ove korporacije već godinama uništavaju</p>

zajednice i eksploatišu radnike. Okrenute su isključivo profitu. Čovek je potpuno zanemaren, kao i posledice takvog uzgajanja životinja. Broj malih pojedinačnih farmi znatno se smanjio, a ovakvi načini poljoprivrede mogu dovesti do njihovog potpunog izumiranja.

Nastavnik postavlja pitanja celom odeljenju:

1. Da li ste tokom slušanja priče razmišljali o hrani koju jedete?
2. Šta vi možete da uradite da bi ste bili sigurni da je hrana koju jedete zdrava i kvalitetna?
3. Kako može da se spreči dominacija velikih kompanija koje su usmerene samo na profit i koje ugrožavaju čovekovu okolinu?

Treći korak (15 minuta): Svaki učenik dobija po jedan stav iz Priloga 1 da izrazi svoja mišljenje o dobijenom stavu:

1. Pravo na zdravu životnu sredinu ima svaki čovek.
2. U savremenoj tržišnoj privredi treba obezbediti pravo potrošača na zdravu hranu i zaštitu od proizvoda štetnih po zdravlje i život potrošača.
3. Tržišni uslovi privređivanja nameću brigu o kvalitetu kao sastavnom delu ponašanja preduzeća.
4. Stalno rastuća svetska trgovinska razmena i sve veći zahtevi kupaca direktno standardizuju kvalitet.
5. Ekološki znak je bitan za zaštitu potrošača.
6. Ekološki znak je bitan za zaštitu životne sredine.
7. Ekološki znak kvaliteta omogućava srpskim proizvođačima plasman na svetsko tržište.
8. Srbija treba da postane oaza zdrave hrane.
9. Sistem obeležavanja životinja će ojačati kapacitete Srbije u trgovini proizvodima životinjskog porekla sa EU i drugim zemljama.
10. EU ima zajedničke standarde zaštite životne sredine zato što zagađenje životne sredine u jednoj zemlji često utiče na zaštitu sredine u nekoj drugoj zemlji.
11. Države EU imaju zajedničku poljoprivrednu politiku koja je dala rezultate. Proizvedena hrana je dobra za životnu okolinu, za životinje i ljude koji je konzumiraju.
12. Oboljenja koje prenose životinje mogu da ugroze zdravlje ljudi i da izazovu ekonomske gubitke u industriji.
13. Otpad nastao u kući može da se reciklira (preradi) ili da se dalje upotrebljava.
14. Smanjenjem količine otpada sačuvaće se priroda i zdravlje.
15. Bez vode nema razvoja.
16. Nedostatak vode ograničava progres svake zajednice od porodice do celokupne ljudske zajednice.
17. Flaširanje vode nije samo trend u svetu već i deo kulture i brige za zdravlje.
18. Konzumiranjem flaširane vode približavamo se Evropi
19. Postoje prava životinja.
20. Propisi EU su nemilosrdni prema životinjama.

Četvrti korak (30 minuta): Učenici čitaju svoje stavove i komentarišu ih zajedno sa profesorom.

Peti korak (30 minuta): Nakon komentara profesor stavlja akcenat na interkulturalne vrednosti kroz pitanja i primere:

1. Odnos različitih zemalja prema životinjama
2. Odnos različitih zemalja prema ekologiji (koje kulture imaju svest o ekologiji, a koje ne)
3. Odnos različitih kultura prema životnoj sredini (različite kulture – različiti odnosi prema životnoj sredini)
4. Odnos različitih zemalja prema zdravoj ishrani (stepen razvijenosti svesti različitih kultura)
5. Odnos različitih zemalja kada je profit u pitanju – nipoštašavanje svih vrednosti zarad profita
6. Gde se nalazi Srbija u ovom sistemu vrednosti (kolika je svest naših građana o zdravoj životnoj sredini)?
7. Šta mi, kao pojedinci, možemo učiniti na podizanju kolektivnog stepena svesti o životnoj sredini (obrazovanje, akcije, mediji, ...).

(U mnogim zemljama postoje zakoni kojima se zabranjuje nehumano postupanje prema životinjama. Primena zakona je viskoka. U mnogim zemljama još uvek nije sazrela svest o tome da prema životinjama treba postupati humano, te su primeri brojni). Kada je reč o zdravoj ishrani, učenici imaju uvide na osnovu prethodnih časova, ali i na osnovu znanja iz svakodnevnog života. Ovo bi trebalo da bude spoj knjiških znanja i znanja koja su stekli u drugim situacijama /putujući, gledajući emisije, čitajući i sl.

Bitno je da učenici shvate koliko se odnos prema ekologiji, životinjama i pristup ovim problemima razlikuje od zemlje do zemlje. Uočavanje razloga za to (siromaštvo zemalja, nedovoljna edukacija, nepostojanje zakona, postojanje a neprimenjivanje zakona, različita budžetska izdvajanja zemalja, nedovoljno razvijena svest stanovništva o važnosti sopstvenog doprinosa očuvanju životne sredine i sl.) Dovedi u uzročno-posledičnu vezu potrošnju – proizvodnju – životnu sredinu (pristajanjem na svakodnevno pakovanje robe u plastične kese, doprinosimo njihovoj proizvodnji, ili kupovinom predmeta od prirodnog krzna povećava se potražnja i ubijanje životinja i sl).

Elementi interkulturalnosti u nastavnoj jedinici (detaljno navesti šta su sve elementi koji ukazuju na različitost i uvažavanje različitosti u određenoj nastavnoj jedinici, na koje sve načine nastavna jedinica podstiče učenike da razmišljaju o različitostima i da se decentriraju iz svoje tačke gledišta)

- U borbi za profit velikim i bogatim kompanijama svejedno je koju će rasu, teritoriju ili veru da ugroze.
- Izumiranjem malih porodičnih farmi gube se tradicija i osobenosti pojedinih teritorija i naroda.
- Različite zemlje imaju drugačiji odnos prema životnoj sredini.
- Očuvana i zdrava životna sredina, odnos prema životinjama, bitan je pokazatelj razvijenosti kulture naroda i jedan je od obeležja kulture.
- Zdrava hrana i zdrav život odlika je kulturne razvijenosti naroda.

